

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:38
sssjournal.com

pp.3259-3265
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 11/04/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 10/07/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 10.07.2019

TÜRKİYEDE 1998-2018 YILLARI ARASI İSTİHDAM, İŞSİZLİK VE NÜFUS ARTIŞINA GENEL BİR BAKIŞ

1998-2018 YEAR IN TURKEY INTERNATIONAL EMPLOYMENT, UNEMPLOYMENT AND POPULATION GROWTH AN OVERVIEW

Yüksek Lisans Öğrencisi, Okan PELİT

Istanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul/TÜRKİYE

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1563>

Reference : Pelit, O. (2019). "Türkiyede 1998-2018 Yılları Arası İstihdam, İşsizlik ve Nüfus Artışına Genel Bir Bakış", *International Social Sciences Studies Journal*, 5(38): 3259-3265

ÖZ

İşsizlik gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde en temel sorunların başında gelmektedir, sebebi işsizlik rakamları yüksek ve istihdam oluşturamayan ülkelerin ekonomik göstergeleri kötüye gitmektedir, toplumun satın alma gücü düşmekte ve fakirlik artmaktadır. Bunların sonucu toplumda sosyal, ekonomik ve psikolojik sorunlar meydana gelebilmektedir. Bu sebepten işsizlikle mücadelede uygulanacak istihdam politikalarının önemini artırmaktadır.

İşsizlik oranlarının yükselmesinde artan nüfusunda önemi yüksektir. Nüfus artış hızı fazlaysa ve ülke ekonomisi nüfusa oranla istihdam oluşturamıyorsa işsiz nüfus sayısı artmaktadır Türkiye'nin ortalama nüfus artışı 1975-1980 yılları arasında binde 20,7, 1980-1985 döneminde binde 24,9, 1985-1990 döneminde binde 21,7, 1990-2000 döneminde binde 18,3 olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılında olağan nüfus sayım biçiminden vazgeçilerek yeni yöntem olan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine geçilmiştir. Bu tarihten itibaren demografik veriler türüne göre aylık veya yıllık olarak TÜİK tarafından yayınlanmaya başlamıştır. Bu çerçevede 2008 yılında yıllık ortalama nüfus artış hızı binde 2010 yılında binde 15,9, 2018 yılında nüfus artış hızı binde 14,7 olmuştur

Bu çalışmanın amacı; Türkiye'de 1998 -2018 yılları arasında süre gelen istihdam seviyesi ve işsizlik oranlarını ülke nüfusunun artışını göz önüne alarak analiz etmek ve değerlendirmektir. Yapılan değerlendirmelerde ülkemizin yıllık istihdam rakamlarının nüfus artış rakamlarına oranla düşük olduğu ve artan nüfusa sağlanan istihdam olanaklarının yetmediği bu sebepten işsizlik oranları ve sayısının arttığı analiz edilmektedir.

Anahtar kelimeler: istihdam seviyesi, nüfus artışı, işsizlik oranları

ABSTRACT

Unemployment is one of the most important problems in developed and developing countries, the economic indicators of the countries with high unemployment and non-employment are deteriorating, the purchasing power of the society decreases and poverty increases. As a result, social, economic and psychological problems may occur in the society. Therefore, it increases the importance of employment policies to be implemented in the fight against unemployment.

Increasing population is of high importance in increasing unemployment rates. Population growth rate greater than the country's economy and population are increasing the number of unemployed does not create jobs compared to the population of Turkey's average population growth of 20.7 per thousand between the years 1975-1980, 1980-1985 and 24.9 per thousand in 1985-1990 to 21.7 per thousand in 1990 It was 18.3 per thousand in the 2000 period. In 2007, the usual method of census was abandoned and the new method, Address Based Population Registration System, was introduced. From this date, demographic data has been published monthly or annually by TUIK according to the type. In this context, the annual average population growth rate in 2008 was 15.9 per thousand in 2010 and 14.7 per thousand in 2018.

The aim of this study; Turkey in employment levels between the years 1998 -2018 and from time to analyze

considering the increase in the unemployment rate and to assess the country's population. In the evaluations made, it is analyzed that the annual employment figures of our country are low compared to the population increase figures and the employment opportunities provided to the increasing population are not sufficient, thus the unemployment rates and the number of them increase.

Key words: employment level, population growth, unemployment rates

1. GİRİŞ

Ülkelerin ve devlet politikalarının başlıca amaçlarından birisidir istihdam yaratmak ve artan nüfusunu iş sahibi yapmaktır. İşsizlik gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde en temel sorunların başında gelmektedir, sebebi işsizlik rakamları yüksek ve istihdam oluşturamayan ülkelerin ekonomik göstergeleri kötüye gitmektedir, toplumun satın alma gücü düşmekte ve fakirlik artmaktadır. Bunların sonucu toplumda sosyal, ekonomik ve psikolojik sorunlar meydana gelebilmektedir. Bu sebepten işsizlikle mücadelede uygulanacak istihdam politikalarının önemini artırmaktadır. Her ülke için istihdam olanaklarının artırılması, gerekmektedir. İstihdam oranı artıp, işsizlik oranlarının azaldığı ülkelerde ekonomik ve sosyal refah seviyeleri artmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de 1998-2018 yılları arasında süre gelen istihdam seviyesi ve işsizlik oranlarını ülke nüfusuna oranla değerlendirmektir. Bu çalışmada, literatüre taraması, TÜİK tarafından yapılan çalışmalar ve resmi rakamlar kullanılarak değerlendirme ve analiz yapılacaktır.

2. İŞSİZLİK KAVRAMI

Türkiye İş Kurumunun yapmış olduğu tanımda işsizlik şu şekilde anlatılmaktadır. Kurum kayıtlarında iş bekleyenlerden (kayıtlı işgücü) yalnız belli bir iş yerinde çalışmak isteyen ve diğer iş yerlerinde sağlanabilecek iş imkânlarını kabul etmeyeceklerini bildirmiş bulunanlar, bir iş varken daha elverişlilerine geçmeyi isteyenler ve emeklilerden iş arayanlar ay sonlarında ayıklanarak geri kalanlar işsiz sayılmaktadır (Aktürk, 1999, :190). Başka bir tanıma göre işsizlik şu şekilde tanımlanmaktadır.

İşsizlik, çalışma çağına olup da çalışmak isteyen çalışmayan nüfusun, nedeni kendilerinin beceriksizliği olmayan toplumsal merkezli bir olgudur. İşsizlik, kişinin iradesi dışındaki sebeplerle ortaya çıkan birkaç gün, hafta ya da aylar boyunca çeşitli nedenlerle işsiz kalması durumudur (Uyar Bozdağlıoğlu, 2008 :46).

TÜİK tanımına göre işsiz insan tanımı şu şekilde yapılmaktadır; “referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son 4 hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaştaki fertlerdir” (www.tuik.gov.tr/, 12.03.2019).

İşsizlik tanımlarından, işsizlik oluşum sebeplerine ve şekillerine göre sınıflandırılmıştır. İşsizliğin sınıflandırılması aşağıdaki bölümde incelenmektedir.

Genel olarak işsizlik şu şekilde sınıflandırılmaktadır:

-İstemli (İrادی) İşsizlik: Liberal ekonomilere özgü olarak bilinen bir işsizlik sınıflandırılmasıdır; geçerli ücret ve koşullarda çalışmak istemeyenlerin sebep olduğu işsizlik türüdür.

-İstem Dışı (Gayri-İrادی) İşsizlik: Çalışabilir işgücünün geçerli ücret ve çalışma koşulları altında çalışmak istediği halde geçici veya sürekli olarak çalışabilecekleri işyeri bulamamaları durumudur.

Geçici (Frikسیونel-Arızı) İşsizlik: Bu işsizlik türü kısmen istemli, kısmen de istemsizdir. İş ve yer değiştirmeler gibi geçici nedenlere dayanır ve ekonominin tümünü etkilemez. İşgücü piyasasının iyi organize edilmemiş olması, işgücü piyasasındaki bilgi eksiklikleri, üretim girdilerinin zamanında sağlanamaması, çalışabilir nüfusa yeni katılımlar, yeteneklerine uygun işyeri bulamayıp, daha iyi koşullarda iş bulabilmek umuduyla işlerini bırakanlar gibi sebeplerle oluşan işsizlik sınıflandırmasıdır.

Mevsimlik İşsizlik: Ekonomik faaliyetler mevsimsel etkilerle aşağı veya yukarı yönlü dalgalanmalar gösterebilmektedir. Çalışma olanaklarının arttığı mevsimlerde istihdam seviyesi artmaktadır. Çalışma olanaklarının azaldığı mevsimlerde istihdam seviyesi negatif yönlü azalma eğilimi göstermektedir. Mevsimsel kaynaklı işsizliğin belirgin olduğu alan tarımcılık sektörüdür. Tarım sektörü dışında mevsimsel işsizliğin gözlenmekte olduğu diğer sektörler ise inşaat ve turizm sektörleridir. Mevsimsel işsizlik doğal nedenlerin yanında, ulusal ve dini bayramlar gibi sosyal sebeplerde de oluşabilmektedir.

Konjonktürel İşsizlik: liberal ekonomi sistemlerinde var olan ekonomik faaliyetler zaman içinde dalgalanabilmektedir. Bu dalgalanmanın sonucu duraklama, daralma ve kriz dönemlerinde ortaya çıkan işsizliğe konjonktürel işsizlik denir. Konjonktürel işsizlik efektif talebin ekonominin üretim ve arz hacmine göre düşük seviyede kalmasının bir sonucudur.

Teknolojik İşsizlik: Yeni tekniklerin, teknolojilerin ve otomasyon sistemlerinin üretim faaliyetlerinde kullanılması insan gücünün yerini teknolojik makinelerin almasıdır. Yeni teknolojinin girdiği alanlarda üretim artarken, bu alanlarda çalışanların emek güçlerine ihtiyaç azalmaktadır bunun sonucu çalışanlar işsiz durumuna gelir ve bu kesimden diğer kesimlere doğru emek akımı başlamaktadır. Bu nedenle teknolojik işsizliğe yapısal işsizlik de denmektedir. Ancak teknolojik gelişmeler kısa dönemde istihdam azaltıcı, uzun dönemde ise istihdam yaratıcı bir rol oynamaktadır. Uzun dönemde yan çalışma alanları ortaya çıkmakta ve istihdam alanları oluşup işgücünü yeniden kullanma olanakları doğmaktadır.

Yapısal (Strüktürel) İşsizlik: Bu işsizlik türü ekonominin yapısal özellikleri ve talep yapısındaki değişimlerden kaynaklı olan bir türüdür. Ekonomi-içi (endojen) veya ekonomi-dışı (exojen) nedenlerden ötürü meydana çıkabilmektedir Emegın makineleşmesi veya talepteki azalmanın neden olduğu işsizlik ekonomi içi nedenlerden ileri gelir. Bazen politik ve doğal faktörler gibi ekonomi dışı nedenlerle ekonominin kapasitesinde meydana gelen daralmalar veya işgücü arzındaki ani artışlar da işsizliğe neden olabilmektedir.

Gizli İşsizlik: Herhangi bir ekonomik faaliyet sektöründen bir bölüm emek faktörü çekilmesiyle toplam üretim miktarında değişme gözlenmiyorsa burada gizli işsizlik var demektir. Bir ekonomide gizli işsizliğin nedeni, daha çok emek ögesi artışına uygun üretim kapasitesinin yaratılamaması ve organizasyon yetersizliğidir. Gelişmekte olan ülkelerde nüfus artış hızı sermaye artış hızından yüksek olduğundan bu ülkelerde gizli işsizlik süreklilik arz etmektedir. (Karakayalı,1995,:238-246). İşsizlikle ilgili tanımlardan sonra işsizliğin çözümü olan istihdamın tanımı şöyle yapılmaktadır.

3. İSTİHDAM KAVRAMI

İstihdam kelimesi taşıdığı anlam itibariyle kullanma veya çalıştırma demektir. Bir ülkede, bir yıldaki ekonomik faaliyetlere katılacak durumda olan insan gücünün kullanılması veya çalışma derecesi istihdam verisini göstermektedir (Savaşır,1999, :81).

İstihdam, “üretim faktörleri olan emek, sermaye, girişimci ve doğal kaynakların optimal kullanılarak üretim sürecine katılmasını” ifade etmektedir. Buradan da anlaşılacağı gibi istihdam kavramının kapsama alanı çok geniştir. Bu tanıma istihdamın geniş anlamda tanımı denilebilir. Dar anlamda bir tanımlama yapmak gerekirse, her bir üretim faktörünün, ayrı ayrı optimal kullanılarak üretim sürecine katılmasından bahsedebiliriz(<http://www.ekodialog.com/> 15 Mart 2019.)

İktisatçı akademisyenlerin istihdam konusu hakkında tanıma yönelik söylemleri şöyledir. A.Türkbal’a göre (2005,:381) istihdam basitçe, “işçilerin çalıştırılması veya üretim faaliyetinde bulunmalarının sağlanmasıdır”. İ.Parasız’a göre (2003,: 602), “tam gün çalışan yetişkin işçilerin sayısı ile ifade edilmesidir”.

İstihdam kavramı üç temel gruba ayrılmaktadır. Bu üç temel grup tam istihdam, eksik istihdam ve aşırı istihdamdır. Bu üç başlığın tanımları şöyledir;

Tam istihdam; kavramının ne ifade ettiği ile ilgili daha birçok tanımlama yapılabilir. Örneğin; “Bir ekonomide, geçerli olan cari ücret seviyesinde çalışmak isteyen herkesin iş bulabildiği istihdam seviyesidir(Öcal,2007,s:8). Başka bir tanımlama ile “işgücünün istihdam hacmine eşit olduğu ekonomik durum”, “makro düzeyde toplam işgücü talebinin toplam işgücü arzına eşit olduğu ekonomik durum” ve “çalışma arzı ve yeteneğinde olan kimselerin topluca üretime katılabildikleri ekonomik durum” olarak çeşitli şekillerde tanımlamak mümkündür(Unay,2001, :345).

Eksik istihdam; çalışma süresinin yetersizliğini yansıtan ve çalışma saatlerinin eksikliğini gösteren, “görülebilir eksik istihdamdır”. Diğerleri ise, işgücünün kaynaklarının kendi içinde ya da işgücü ile işgücü dışı üretim faktörlerinin dengesiz dağılımı sonucu oluşan, işin düşük verimliliğini yansıtan ve yetersiz gelir, asıl mesleğin dışında çalışılması gibi özelliklerle ortaya çıkan “görülemeyen eksik istihdamdır”(Kasnakoğlu, 2001,:63).

Eksik istihdamda, sermaye malları tam kapasite ile çalışmamakta, bununla birlikte toprak da teknolojik gelişmelere ayak uyduramama sonucu maksimum şekilde değerlendirilememektedir. Böylece, ekonomide

üretile mal ve hizmet miktarları, üretilme olanağının altında kalmaktadır. Böylece kaynak israfı oluşmakta ve yaşam standardı ulaşılabilecek refah düzeyinin altında gerçekleşmektedir(Berberoğlu, 1996,:148).

Aşırı istihdam; eksik istihdam koşullarının tersi bir durumunu ifade etmektedir. Bir ulusal ekonomideki tüm işgücünün tam faaliyette olduğu halde, işgücüne yine de talep varsa ekonominin “aşırı istihdam” koşulları içinde olduğu söylenebilir(Eyüboğlu, 2003, :12).

4. NÜFUS KAVRAMI VE TÜRKİYE’DE NÜFUS

Nüfus bütün toplumlar için önemli bir konu olmakla birlikte nüfus yapısı uygulamaya konulacak politikalar açısından ayrıca önem taşımaktadır. Çünkü bir toplumun nüfus yapısı o toplumda uygulamaya konulacak veya takip edilecek politikalar açısından önemli bir gösterge özelliği taşımaktadır. Toplumsal değişme ve gelişmenin ilk önce nüfus hareketlerinde ve nüfusun yapısında kendini gösterdiği göz önüne alındığında toplumsal gelişme dinamiklerinin en basit ve yalın gözlemlenebildiği yer nüfus yapısıdır. Bu durum toplum ve toplumsal değişme ile ilgili bütün bilimsel çalışmalarda nüfus incelemesini başlangıç noktası olarak ele alınmasını sağlamaktadır (Sezal, 2001,:70).

Nüfusunun niceliksel ve niteliksel yönden değişimi toplum yapısı ve toplumsal değişme noktasında önemli bilgileri sağlamaktadır. Kongar’ın belirtmiş olduğu, bir toplumun yapısını ve toplumsal değişmeyi, o toplumun nüfus yapısını incelemeyi anlamak olanaklı değildir. Örneğin Türkiye’de ortalama ömrün yükselmesi nüfus artışını önemli bir sorun haline dönüştürmüş, bu durum nüfus artırma siyasetinin yerinin aile planlaması programlarına bırakılmasına neden olmuştur. Köylerden kentlere doğru gerçekleşen büyük göç, bugünkü toplumsal yapıyı belirleyen öğelerden biri niteliğini kazanmıştır. Çalışan nüfusun gösterdiği yapısal değişiklikler de toplumsal yapıdaki değişimin önemli göstergelerinden birisi olmuştur (Kongar, 2008, :521)

Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfusu, özellikle kırsal nüfusu artırıcı politika, 1965 yılına gelindiğinde terse döndürülmüş, nüfus artışının azalmasını amaçlayan bir politika yürütülmüştür.. Bu kapsamda kırsal bölgelerde nüfus kontrol altına alınmaya çalışılmıştır. Devletin görevlendirdiği gezici ekiplerle kırsal kesimde aile planlaması eğitimi yapılsa da devlet eliyle yürütülen programların kırsal kesimde doğurganlığın düşürülmesinde önemli rol oynamadığı görülmektedir (Özbay ve Yücel, 200, :15).

1960 yıllarda Almanya’ya çalışması için gönderilen Türk insanı da nüfus hareketi anlamında önem taşımaktadır. Türkiye’nin ilk resmi anlaşmayı yaptığı 1961 yılından işçi göçlerinin durdurulduğu 1974 yılına kadar İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından yurtdışına gönderdiği toplam işçi sayısı 801.648’dir (Akgündüz, 2007: 111; Yurt Dışı Göç Hareketleri ve Vatandaş Sorunları, 1973, :101). Türkiye’nin nüfus artış hızındaki değişimlerde yıldan yıla farklılık göstermiştir bu farklar şunlardır

Türkiye’nin ortalama nüfus artışı 1975-1980 yılları arasında binde 20,7, 1980-1985 döneminde binde 24,9, 1985-1990 döneminde binde 21,7, 1990-2000 döneminde binde 18,3 olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılında olağan nüfus sayım biçiminden vazgeçilerek yeni yöntem olan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine geçilmiştir. Bu tarihten itibaren demografik veriler türüne göre aylık veya yıllık olarak TÜİK tarafından yayımlanmaya başlamıştır. Bu çerçevede 2008 yılında yıllık ortalama nüfus artış hızı binde 2010 yılında binde 15,9, 2018 yılında nüfus artış hızı binde 14,7 olmuştur (www.tuik.gov.tr/, 12.03.2019).

4.1 YILLARA GÖRE TÜRKİYE NÜFUSU VE YILLIK NÜFUS ARTIŞ ORANI(1960-2018)

Tablo 1: Yıllara Göre Türkiye Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Oranı değerleri

Yıl	Nüfus	Artış hızı(%)
1960 yılı	27.754.820	28,5
1980 yılı	44.736.957	20,7
1990 yılı	56.47.035	21,7
2000 yılı	64 729 501	18,3
2005 yılı	68 860 539	13,4
2010 yılı	73 722 988	15,9
2018 yılı	82 003 882	14,7

Kaynak:(www.tuik.gov.tr/ , 12.03.2019, verilerinden yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur)

5. TÜRKİYE'DE İŞ GÜCÜ, İSTİHDAM, İŞSİZLİK VE HANE HALKI İSTATİSTİKLERİ (1998-2018)

Tablo 2: Türkiye'de İş Gücü, İstihdam, İşsizlik ve Hane Halkı İstatistikleri değerleri

Yıllar	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus (15 yaş üstü)	İşgücü	İstihdam edilenler	İşsizlik	İş gücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %
2018	60,654	32,274	28,738	3,537	53,2	11,0	47,4
2017	59,894	31,643	28,189	3,454	52,8	10,9	47,1
2016	58,720	30,535	27,205	3,330	52,0	10,9	46,3
2015	57,854	29,678	26,621	3,057	51,3	10,3	46,0
2014	56,986	28,786	25,933	2,853	50,5	9,9	45,5
2013	55,608	28,271	25,524	2,747	50,8	9,7	45,9
2012	54,724	27,339	24,821	2,518	50	9,2	45,4
2011	53,593	26,725	24,110	2,615	49,9	9,8	45
2010	52,541	25,641	22,594	3,046	48,8	11,9	43
2009	51,686	24,748	21,277	3,471	47,9	14	41,2
2008	50,772	23,805	21,194	2,611	46,9	11	41,7
2007	49,994	23,114	20,738	2,377	46,2	10,3	41,5
2006	49,174	22,751	20,423	2,328	46,3	10,2	41,5
2005	48,358	22,454	20,066	2,388	46,4	10,6	41,5
2004	47,544	22,016	19,632	2,385	46,3	10,8	41,3
2003	48,912	23,64	21,147	2,493	48,3	10,5	43,2
2002	48,041	23,818	21,354	2,464	49,6	10,3	44,4
2001	47,158	23,491	21,524	1,967	49,8	8,4	45,6
2000	46,211	23,078	21,581	1,497	49,9	6,5	46,7
1999	45,311	23,878	22,048	1,829	52,7	7,7	48,7
1998	44,295	23,385	21,778	1,606	52,8	6,9	49,2

Kaynak:(www.tuik.gov.tr/, 12.03.2019, verilerinden yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur)

6. TÜRKİYE'DE İŞ GÜCÜ, İSTİHDAM, İŞSİZLİK İSTATİSTİKLERİNİN ANALİZİ

Yukarıda görmüş olduğunuz tablolardaki verilerin analizi 1998-2018 arası istihdam edilen kişiler, 15 yaş üstü yaş grubu ve toplam nüfus artışının matematiksel olarak ortalamasını almak ve bunu sizlere sunmaktır. Nüfus ortalaması ve istihdam ortalaması arasındaki sayısal farkta bize istihdamın arttan nüfusa yeterli düzeyde mi yoksa yetersiz düzeyde mi olduğunu gösterecektir.

Türkiye'de 1998 yılında 44.295.000 kişi 15 yaş üstü olarak görülmektedir bu kişilerden 23.385.000 kişi iş gücünü oluşturmaktadır. Bu kişilerin içinden işsiz olanların sayısı 1.606.000 kişidir. 1998 yılında toplam 21.778.000 kişi istihdamı oluşturmaktadır. Bu durumda işsizlik oranı %6,9 olarak gözlemlenmektedir. Türkiye'de istihdam rakamları 2001 krizine kadar büyük bir değişim göstermemiştir. Lakin nüfus artışı ciddi şekilde devam etmektedir, istihdam rakamları benzer seviyede kalırken. Yıl 2001 olduğunda Türkiye'de büyük bir ekonomik kriz patlak vermiştir.

Ekonomik krizin etkileri işsizlik rakamlarına yansımıştır. 1998 yılında işsizlik oranı %6,9 ölçülürken 2001 yılında %8,4 oranında ölçülmektedir. Geçen 3 yılda işsiz insan sayısı yaklaşık 250.000 kişi artmıştır. 1998-2001 yılları arasında ise 15 yaş üstü nüfusa yaklaşık 3.000.000 kişi eklenmiştir. 2001 yılından sonra ekonomik önlemler alınarak krizin etkileri azaltılmaya çalışılmıştır lakin 2001 krizinin istihdam ve işsizlik üzerinde yarattığı olumsuz etkileri 2010 yılına kadar sürmektedir. Yukarıda tabloyu incelediğinizde şunu görebilirsiniz 1998 ve 2001 yıllarının istihdam sayısının 2010 yılında 22.594.000 kişiyle geçildiği ölçülmektedir. Her ne kadar istihdam rakamında kriz öncesi dönemin önüne geçmiş olsak bile diğer istihdam paritelerini incelendiğinde ortaya çıkan sonucun 2001 döneminden daha kötü olduğu gözlenmektedir. Bu duruma örnek olarak 2001 döneminde işsizlik oranı %8,4 lakin 2010 yılında işsizlik oranı %11,9'dur. 1998 yılına göre geçen 12 yılda 2010 yılında yaklaşık 8.000.000 kişi 15 yaş üstü nüfusuna eklenmiştir. 2010 yılından sonra istihdam sayısı yıldan yıla rakamsal olarak pozitif artış göstermektedir bu durum tabloda istihdam sayısında net olarak görülmektedir. 2010 yılında istihdam 22.594.000 kişi iken 2018 yılında istihdam edilenlerin sayısı 28.738.000 kişiye ulaşmaktadır. İstihdam sayısı dışında diğer istihdam parametrelerine bakacak olursak işsizlik oranında büyük bir düşüş yoktur 2018 yılı işsizlik oranı %11'dir. 2010 yılından sonra işsiz insan sayısı yıldan yıla artış göstermektedir. 2010 yılında 3.046.000,

2001 yılında 1.967.000 ve 1998 yılında 1.606.000 kişi olan işsiz sayısı 2018 yılında 3.537.000 kişiye ulaşmaktadır. 1998 -2018 yılları arasında 15 yaş üstü nüfus ise 44.295.000 kişiden 60.654.000 kişiye yükselmiştir. Geçen 20 yıl içinde 15 yaş üstü nüfusa 16.359.000 kişi katılmıştır. 1998- 2018 yılları arasında geçen 20 yılda istihdam edilen kişi sayısı 21.778.000 kişiden 28.738.000 kişiye ulaşmaktadır. 20 yılda istihdama eklenen kişi sayısı toplam 6.960.0000 kişidir. 20 yıllık istihdam artışını oranladığımızda her yıla ortalama düşen istihdam sayısı 348.000 kişi olmaktadır. 15 yaş üstü nüfusun 20 yıllık artışını hesapladığımızda ise ortalama her yıla 817.950 kişi düşmektedir.

7. SONUÇ

Ülkemizde nüfus artış hızı zaman içinde azalmasına rağmen istihdam olanaklarıyla karşılaştıracak olursak, yıllık sağlanan istihdamın artan nüfusa yetmediği anlaşılmaktadır. Bu sebepten dolayı her yıl işsizlik sayısının arttığı görülmektedir ve bu durumun yıllar geçtikçe artarak devam etmesi muhtemeldir. Rakamsal verilere göz attığımızda ortaya çıkan durum şöyledir. 1998 -2018 yılları arasında 15 yaş üstü nüfus 44.295.000 kişiden 60.654.000 kişiye yükselmiştir. Geçen 20 yıl içinde 15 yaş üstü nüfusa 16.359.000 kişi katılmıştır. 1998- 2018 yılları arasında geçen 20 yılda istihdam edilen kişi sayısı 21.778.000 kişiden 28.738.000 kişiye ulaşmaktadır. 20 yılda istihdama eklenen kişi sayısı toplam 6.960.0000 kişidir. 20 yıllık istihdam artışını oranladığımızda her yıla ortalama düşen istihdam sayısı 348.000 kişi olmaktadır. 15 yaş üstü nüfusun 20 yıllık artışını hesapladığımızda ise ortalama her yıla 817.950 kişi düşmektedir. Toplam ülke nüfusuna baktığımızda son 20 yılda artan nüfusun ortalaması her yıla yaklaşık 960.000 kişi olmaktadır. Ülkemizdeki son 20 yıllık istihdam artışı 20 yıllık nüfusun artışına yetmemektedir. Böyle bir durumda kamu ve özel sektörün ellerindeki her imkânı kullanarak ekonomiyi pozitif anlamda büyütüp yeni istihdam alanları yaratmaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Akgündüz, Ahmet, Labour Migration from Turkey to Western Europe, 1960-1974 A Multidisciplinary Analysis, Amsterdam, Amsterdam University Press, 2007
- Aktürk, F. (1999); "Türkiye'de İşgücü Piyasası, İstihdam ve İşsizlik", Çalışma ve Sosyal Güvenlik Dergisi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Neyir Mat., Yıl: 2,(3):190.
- Berberoğlu, Nejat, Makro Ekonomi Teorisi, Eskişehir: Birlik Ofset, 1996,s.148
- http://www.ekodialog.com/isletme_ekonomisi/temel_kavramlar.html, 15 Mart 2019.
- Eyüboğlu, Dilek, 2001 Krizi Sonrasında İşsizlik ve Çözüm Yolları, Ankara: Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları, No:634, 2003, s.12
- Karakayalı, H.; Makro İktisat, Bilgehan Basımevi, İzmir, 1995.
- Kasnaoğlu, Haluk, Eksik İstihdam Kavramı ve İstatistiksel Ölçümü, Ankara: DİE Yayınları Çalışma İstatistikleri, 2001,s.63
- Kongar, Emre, 21. Yüzyılda Türkiye 2000'li Yıllarda Türkiye'nin Toplumsal Yapısı, 41. bs. , İstanbul, Remzi Kitabevi, 2008
- Öcal, Tezer, Makro İktisat, İstanbul: İkinci Sayfa -Arıkan Yayınları, 2007, s:8
- Özbay, Ferhunde ve Banu Yücel (2001). "Türkiye'de Göç Hareketleri, Devlet Politikaları ve Demografik Yapı", Nüfus ve Kalkınma: Göç, Eğitim, Demokrasi, Yaşam Kalitesi, Haz. Ferhunde Özbay vd. , Ankara, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Yayın No. NEE-HÜ. 01. 02, s. 1-68.
- Parasız, İlker, Türkiye Ekonomisi 1923'den Günümüze İktisat ve İstikrar Politikaları, Bursa: Ezgi Kitabevi, 1998
- Parasız, İlker. Türkiye Ekonomisi 1923'den Günümüze İktisat ve İstikrar Politikaları, Bursa: Ezgi Kitabevi, 2003, s:602.
- Savaşır, Rebi. Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde KOBİ'ler Açısından İstihdam Politikaları. Kamu-İşletmeleri İşverenleri Sendikası, Ankara, 1999.

Sezal, İhsan “Türkiye’de Eğitim ve Nüfus: Yapılar ve Etkileşimler”, Nüfus ve Kalkınma: Göç, Eğitim, Demokrasi, Yaşam Kalitesi”, Haz. Ferhunde Özbay vd. , Ankara, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Yayın No. NEE-HÜ. 01. 02, 2001, s. 69-95.

Türkbal, Aydın, İktisada Giriş, İstanbul, Aktif Yayınevi 3. Baskı,2005,s:381.

Türkiye İstatistik Kurumu , www. tuik. gov.tr., 15.03.2019.

Unay, Cafer, Makro Ekonomi, Bursa: Vipaş A.Ş Yayınları, 2001, s.345

Uyar, Bozdağlıoğlu, E. Yasemin, (2008), “Türkiye’de işsizliğin Özellikleri ve İşsizlikle Mücadele Politikaları” Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 20, ss. 45-65.

Yurtdışı Göç Hareketleri ve Vatandaş Sorunları , Ankara, Dışişleri Bakanlığı Ekonomik ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü Yay. 1973.